

Chuyện Ký Viên

Huỳnh Tịnh Của

Ông Ký-viên, thưở còn đi học, dạo ra ngoài đồng, thấy có ba ông già chừng bảy, tám mươi tuổi, tóc râu trắng bạc, lum khum cuốc đất, công việc làm như kẻ còn trai.

Ông Ký-viên hỏi:

- Ba ông tuổi tác chừng ấy, tiếp dưỡng thế nào, mà sức lực còn mạnh thế ấy ?

Một ông trả lời rằng:

- Thất nội cơ thô xú (nghĩa là trong nhà vợ thô kém);

Một ông đáp rằng:

- Văn phạm giảm số khẩu (nghĩa là: cơm chiều bớt và miếng);

Ông thứ ba đối lại rằng:

- Dạ ngọ bắt phúc thủ (nghĩa là: đêm nằm chẳng úp đầu).

Ông Ký-viên bèn nói ba câu ấy mà rằng:

Chỉ tại tam tẩu ngôn,
Sở dĩ thọ trường cửu

(nghĩa là: ý chỉ thay lời ba ông, chỗ do sống lâu xa)

Chính là lời dạy người ta muốn hưởng tuổi xa, thì phải tiết ẩm thực, viện sắc dục, vẫn hợp với lời Tiên Kiên ca rằng:

Thượng sĩ dị phòng,
Trung sĩ dị bị,
Phục dược bách lỏa,
Bất như độc ngọ;

(nghĩa là: kẻ thượng sĩ riêng phòng, kẻ trung sĩ riêng mền; uống thuốc trăm viên, chẳng bằng nằm riêng)

Đính vận cả hai bài ca:

Thất nội cơ thô xú
Văn phạm giảm số khẩu
Dạ ngọ bắt phúc thủ
Chỉ tại tam tẩu ngôn!
Sở dĩ thọ trường cửu.

(Trích Miscellanées)